

Dosarul nr. 3ra-1187/22
2-21092987-01-3ra-10112022

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud:I.Talmaci)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh.Mîra, A.Bostan, G.Dașchevici)

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Judecătoria Hîncești,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Irina Ghidrigan împotriva Judecătoriai Hîncești cu privire la
anularea actului administrativ,
împotriva deciziei din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 21 iunie 2021 Ghidrigan Irina a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Judecătoriai Hîncești cu privire la anularea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, conform răspunsului nr. 4-
862-2u din 18.05.2020, Judecătoria Hîncești i-a refuzat neîntemeiat în admiterea
cererii privind transferarea sa în calitate de asistent judiciar.

Ulterior, prin pct. 2 din ordinul nr. 54-p din 19.05.2020, a fost eliberată ilegal
din funcția de asistent judiciar începând cu data de 10.06.2020. Aceste acte au fost
anulate ca fiind ilegale de către Judecătoria Anenii Noi sediul central la data de
19.11.2020, iar la data de 03.03.2021 Curtea de Apel Chișinău, prin decizia sa, a
menținut hotărîrea în partea ce ține de actele ilegale emise de către Judecătoria
Hîncești.

A menționat reclamanta că, prin pct. 3 al răspunsului nr. 5-988-01 din
05.04.2021, Judecătoria Hîncești i-a refuzat neîntemeiat în achitarea prejudiciului
moral făcând referire la decizia Curții de Apel Chișinău din 03.03.2021, invocând
că pretenția privind repararea prejudiciului moral a fost declarată inadmisibilă.

A invocat că, la data de 16.06.2021 Curtea Supremă de Justiție, prin
încheierea nr. 3ra-647/21, a declarat inadmisibil recursul declarat de Judecătoria
Hîncești sediul Central împotriva deciziei Curții de Apel din 03.03.2021, prin care
a fost admis apelul depus de Judecătoria Hîncești sediul Central, a fost casată

parțial hotărârea din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi sediul Central, cu emiterea în această parte a unei noi decizii.

A notat reclamanta că la momentul eliberării din funcție, Judecătoria Hîncești nu a luat în considerație că reclamanta are trei copii minori, care trebuie să-i crească, să-i hrănească cu ceva, că este stare de pandemie, că are la întreținere pe mama care este bolnavă de XXXXX.

A susținut reclamanta că, după ce a fost eliberată din funcție, era într-o stare de depresie, iar la 24.06.2020 a fost nevoită să se adreseze la medicul neurolog, care i-a prescris tratament pe care nu l-a făcut la timp, deoarece nu avea nici surse financiare.

A declarat că a fost eliberată din funcție pe nedrept, mai mult ca atât, după ce a fost restabilită în funcție prin hotărârea din 19.11.2020, a fost emis ordinul de restabilire abia la data de 24.11.2020, or, dispozitivul hotărârii a fost publicat pe site-ul instanței încă la data de 20.11.2020 și a fost expediat în adresa judecătoriei Hîncești, prin intermediul poștei electronice încă la data de 20.11.2020, cerere de restabilire în funcție și o copie a hotărârii din 19.11.2020. După ce a fost restabilită, pîrîtul continua să-i încalce drepturile, refuzând să-i acorde tot concediul anual restant, inițial acordându-i 14 zile prin ordinul nr. 244-p din 24.11.2020, după ce a telefonat specialistul SUR și i-a explicat că incorect i-au calculat concediul restant prin ordinul nr. 253-p din 27.11.2020, i-au acordat încă zece zile de concediu anual. Ulterior, a fost nevoită să se elibereze din funcția de asistent judiciar al Judecătoriei Hîncești începând cu 07.12.2020, deoarece înțelegea că administrația judecătoriei Hîncești oricum va căuta diferite motive ca să o elibereze din funcție.

A declarat că, la data de 03.03.2021 hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 19.11.2020 și decizia Curții de Apel Chișinău erau executorii și la data de 31.03.2021 a depus cerere la Judecătoria Hîncești în care solicita și repararea prejudiciului moral.

A solicitat reclamanta anularea pct. 3 din răspunsul nr. 5-988-01 din 05.04.2021, privind achitarea prejudiciului moral în mărime de trei salarii de funcție în sumă de 22700 lei, în legătură cu anularea de către instanța de judecată a actului ilegal emis de Judecătoria Hîncești și încasarea prejudiciului moral în mărime de 22700 lei; încasarea cheltuielilor care vor fi suportate în legătură cu examinarea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni sediul central din 17 noiembrie 2021, acțiunea înaintată de Ghidrigan Irina a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Judecătoria Hîncești în beneficiul lui Ghidrigan Irina a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 16 decembrie 2021 Judecătoria Hîncești a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Strășeni sediul central din 17 noiembrie 2021, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizi de respingere integrală a acțiunii (f.d. 101-102).

La data de 23 decembrie 2021 Ghidrigan Irina a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni sediul central din 17 noiembrie 2021, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral. Totodată, apelanta a solicitat restabilirea termenului de atac al hotărârii, pe motiv că hotărârea a fost publicată la data de

23.11.2021, iar până la moment nu a primit prin intermediul oficiului poștal sau prin intermediul poștei electronice, hotărârea pe care o contestă (f.d. 107).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2022, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea apelantei Ghidrigan Irina privind repunerea în termenul de apel. S-a declarat inadmisibil apelul depus de Ghidrigan Irina, împotriva hotărârii Judecătoria Strășeni sediul central din 17 noiembrie 2021, din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, iar instanța a refuzat repunerea în termen.

Prin decizia din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Judecătoria Hîncești și s-a menținut hotărârea Judecătoria Strășeni sediul central din 17 noiembrie 2021.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Instanța de apel a constatat că, acțiunea cu care a fost sesizată instanța de judecată în prezenta speță, constituie o acțiune în obligare, reclamanta Ghidrigan Irina urmărind scopul să beneficieze de dreptul său reglementat de Codul administrativ privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual ilegal.

Conform art.329 alin.(1) și (2) din Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Dat fiind faptul că pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, derivă din acțiunile autorității publice, manifestate prin eliberarea ilegală a Irinei Ghidrigan din funcția de asistent judiciar, cauzându-i acesteia stări de incertitudine pentru sine și cei apropiați, fiind lipsită de plata salariului, care constituie o importantă sursă de existență, de către instanța de judecată fiind constatată încălcarea drepturilor reclamantei prin anularea actului administrativ individual defavorabil nr. 4-862-2u din 18 mai 2020, emis de președintele Judecătoriei Hîncești și a punctului 2 din ordinul nr. 54-p din 19 mai 2020, cu restabilirea Irinei Ghidrigan în funcția de asistent judiciar la Judecătoria Hîncești, și încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la serviciu, instanța de apel a considerat că prima instanță just a ajuns la concluzia despre temeinicia acțiunii reclamantei și încasarea din contul autorității publice pârâte a prejudiciului moral.

Instanța de apel a menționat că, reclamanta Ghidrighan Irina a solicitat încasarea din contul Judecătoriei Hîncești a prejudiciului moral în mărime de trei salarii de funcție, adică suma în mărime de 22700 lei (XXXXXX), însă judecătorul primei instanțe a admis pretenția parțial, dispunând încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

Conform art.90 alin.(3) din Codul muncii, mărimea prejudiciului moral, care urmează a fi compensat de către angajator salariatului, nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

Totodată, conform art.60 alin. (3) din Codul administrativ, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal, a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal, a rămas incontestabilă.

În acest context, instanța de apel a notat că, chiar dacă suma dispusă spre încasare din contul pârâtului cu titlu de prejudiciul moral, este o sumă mai mică decât un salariu mediu lunar al asistentului judiciar, acest fapt urmează a fi lăsat fără apreciere în prezenta speță, or, apelul depus de Ghidrighan Irina împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni sediul central din 17 noiembrie 2021 a fost declarat inadmisibil, astfel că s-a examinat doar cererea de apel depusă de Judecătoria Hîncești.

Astfel, instanța de apel nu este în drept să se expună referitor la faptul dacă, în speță, sunt întrunite temeiurile pentru majorarea mărimii sumei dispuse spre încasare cu titlu de prejudiciu moral, însă este indubitabil faptul că nu există nici un temei legal pentru micșorarea acesteia, instanța de apel a apreciat critic aserțiunile apelantului că restabilirea reclamantei în funcție și încasarea salariului

pentru absența forțată de la muncă constituie o satisfacție morală și că acțiunea reclamantei urma a fi respinsă.

Or, apelantul nu face o delimitare între prejudiciul material și moral, pe când art. 329 din Codul muncii expres prevede că, în rezultatul privării ilegale de posibilitatea de a munci, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material, cât și cel moral.

La data de 25 octombrie 2022 Judecătoria Hîncești a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f.d.152).

Ulterior, la data de 17 noiembrie 2022 Judecătoria Hîncești a prezentat motivarea recursului (f.d.160-163).

În susținerea recursului a invocat că restabilirea reclamantei/intimate în funcție și încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, deși pe parcursul acesteia dânsa a activat într-o altă funcție publică, la Pretura sectorului Centru, munca sa fiind retribuită dublu, constituie o satisfacție morală.

Mai mult, este notabil de evidențiat că, instanțele ierarhic inferioare au omis să se expună asupra legalității actului administrativ individul contestat, dar a dispus încasarea sumei cu titlu de prejudiciu moral, în lipsa unor probe pertinente, admisibile și plauzibile.

A notat recurenta că la motivarea hotărârii instanței de fond, instanța a reiterat și plagiat normele și concluziile părții pârâte/apelante, în lipsa unei motivări ce ar demonstra că, Ghidrișan Irina a suferit XXXXX sau că a fost în imposibilitate de a obține un beneficiu, or ultima după cum am menționat supra, a activat ca funcționar public la Pretura sectorului Centru și a fost remunerată pe parcursul examinării cauzei, nefiind limitată în acest sens.

Cu referire la aserțiunile reclamantei în susținerea reparării prejudiciului moral, precum că, are la întreținere trei copii minori și s-a aflat în stare de depresie în legătură cu eliberarea din funcție, precum și faptul că a avut necesitatea de a procura medicamente, nu pot fi reținute, or, aceasta contrar art. 118, 121 și 122 ale CPC și art. 93 Codul administrativ, nu a anexat la acțiune, probe incontestabile și plauzibile, în sensul admiterii acțiunii.

S-a notat în cererea de recurs că condițiile de reparație a prejudiciului moral sunt: constatarea încălcării; imposibilitatea înlăturării consecințelor încălcării în dreptul intern; existența unui prejudiciu considerabil; existența legăturii de cauzalitate între încălcare și prejudiciu. Așadar, tezele reclamantei/intimate, precum că a fost nevoită să demisioneze înțelegând că oricum administrația Judecătoria Hîncești va sesiza diferite pretexte pentru a fi eliberată din funcție, sunt lipsite de fundament logic real, din moment ce la baza actului a statuat cererea personală a funcționarului, și anume din motiv că este angajată la un alt loc de muncă, mai bine remunerat.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se

depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 06 septembrie 2022, Judecătoria Hîncești a depus recurs nemotivat la 25 octombrie 2022. Dispozitivul deciziei din 06 septembrie 2022 a fost notificat de către recurentă la 30 septembrie 2022. Decizia motivată din 06 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată de către Judecătoria Hîncești la data de 07 noiembrie 2022, prin intermediul adresei electronice (f.d.149-150).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Judecătoria Hîncești s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 25 octombrie 2022, iar recursul motivat la 17 noiembrie 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Judecătoria Hîncești, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de

recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Judecătoria Hîncești.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Judecătoria Hîncești se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru